

Смъртното наказание в Беларус и по-конкретно случаите на Дмитрий Коновалов и Владислав Ковалёв

Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2012 г. относно смъртното наказание в Беларус, по-специално делата на Dzmitry Kanavalau и Uladzislau Kavalyou (2012/2539(RSP))

Европейският парламент;

- като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2009 г. относно Беларус¹ и другите си резолюции по тази тема, по-специално тези от 15 септември 2011 г.², 12 май 2011 г.³, 10 март 2011 г.⁴ и 20 януари 2011 г.⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2010 г. относно Световния ден срещу смъртното наказание⁶ и предишните си резолюции относно премахването на смъртното наказание, по-специално тази от 26 април 2007 г. относно инициативата за всеобщ мораториум върху смъртното наказание⁷,
- като взе предвид резолюция 65/206 на Общото събрание на ООН от 21 декември 2010 г., настояваща за мораториум върху прилагането на смъртното наказание, както и неговите предишни резолюции от 2007 г. и 2008 г. относно смъртното наказание,
- като взе предвид резолюцията относно смъртното наказание на Парламентарната асамблея на ОССЕ, състояла се в периода между 6 и 10 юли 2010 г.,
- като взе предвид Резолюция 1857 (2012 г.) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 25 януари 2012 г. относно положението в Беларус,
- като взе предвид изявлението на върховния представител на ЕС Катрин Аштън от 1 декември 2011 г. относно смъртните присъди в Беларус,
- като взе предвид изявлението на председателя на Европейския парламент Мартин Шулц от 24 януари 2012 г., с което той осъжда смъртната присъда, наложена на Dzmitry Kanavalau и Uladzislau Kavalyou,
- като взе предвид решението на Съвета на ЕС по външни работи от 23 януари 2011 г. относно ограничителни мерки срещу Беларус,
- като взе предвид член 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

¹ ОВ С 286 Е, 22.10.2010 г., стр. 16.

² Приети текстове, P7_TA(2011)0392.

³ Приети текстове, P7_TA(2011)0244.

⁴ Приети текстове, P7_TA(2011)0099.

⁵ Приети текстове, P7_TA(2011)0022.

⁶ ОВ С 371 Е, 20.12.2011 г., стр. 5.

⁷ ОJ С 74 Е, 20.3.2008 г., стр. 775.

- като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище за Източното партньорство, приета в Прага от 7 до 9 май 2009 г., и декларацията относно положението в Беларус, приета по случай срещата на високо равнище за Източното партньорство, проведена на 30 септември 2011 г. във Варшава,
- като взе предвид член 122, параграф 5 от своя правилник,
- A. като има предвид, че Беларус продължава да бъде единствената държава в Европа, която прилага смъртно наказание и все още изпълнява екзекуции;
- Б. като има предвид, че през юли 2011 г. Aleh Hryshkautsou и Andrei Burduka бяха екзекутирани, при условие че техните дела бяха все още висящи в Комитета на ООН по правата на човека и че според твърдения на защитници в областта на правата на човека около 400 души са били екзекутирани в Беларус от 1991 г. насам;
- В. като има предвид, че най-скоро произнесените от Върховния съд на Република Беларус смъртни присъди датират от 30 ноември 2011 г. и са срещу Dzmitry Kanavalau и Uladzislau Kavalyou по обвинение за извършване на терористични нападения през 2005 г. във Витебск, през 2008 г. в Минск и през април 2011 г. в метрото в Минск;
- Г. като има предвид, че по достоверна информация от Международната федерация по правата на човека (FIDH) и организацията „Human Rights Watch“ съществуват аргументи, показващи, че прокурорите и Върховният съд на Беларус са провели несправедлив процес, както и че разследването е било белязано от сериозни нарушения на правата на човека и на умишлено пренебрегване на важен доказателствен материал, сочещ невинността на тези двама мъже, и че според наблюдателите по време на процеса е имало сериозни процедурни нарушения в хода на предварителното разследване и на съдебното разглеждане на делото;
- Д. като има предвид, че на Dzmitry Kanavalau и Uladzislau Kavalyou беше отказано правото на достъп до адвокат и че достоверни сигнали посочват използването на мъчения по време на разпитите с цел изтръгване на признания, както и че няма доказателства от криминалистични анализи, свързващи който и да е от двамата мъже с експлозията, и също така че не са открити следи от взривни материали по дрехите или телата на мъжете;
- Е. като има предвид, че всичките важни доказателства, на които разследването се позоваваше по време на процеса, бяха унищожени незабавно, след като Върховният съд обяви своето решение,
- Ж. като има предвид, че съгласно член 14, раздел 1 от Международния пакт за граждански и политически права, ратифициран от Република Беларус, „всеки има право на справедливо и публично разглеждане на неговото дело от компетентен, независим и безпристрастен съд“;
- З. като има предвид, че родителите на г-н Kanavalau са били заплашвани и поставени под наблюдение от служители на тайните служби и че неуниформени лица са били поставени на постоянен пост в близост до дома им, като по този начин са лишили семейството от възможността да общува с външния свят в продължение на месеци,

- И. като има предвид, че смъртното наказание продължава да бъде „държавна тайна“ в Беларус и че съгласно Наказателно-изпълнителния кодекс на Беларус датите на екзекуциите са неизвестни на затворниците с издадени смъртни присъди, на семействата на осъдените и на обществеността; като има предвид, че смъртното наказание се прилага при закрити врати чрез разстрел, че тялото на екзекутираното лице не се предава на неговите роднини за погребване и че мястото на погребване на тялото не се съобщава,
- Й. като има предвид, че сега екзекуцията на г-н Kanavalau и г-н Kavalyou може да бъде извършена във всеки един момент;
- К. като има предвид, че решението на Върховния съд по делото е окончателно и не подлежи на обжалване, като има предвид, че съгласно законодателството на Беларус, петиции за помилване могат да бъдат разглеждани от президента на страната; като има предвид, че Uladzislau Kavalyou е отправил молба за помилване до Александър Лукашенко, като отрича всички обвинения и иска да бъде освободен от наказателна отговорност, но не е получил отговор до този момент;
- Л. като има предвид, че органите на Беларус са подписали Съвместната декларация от срещата на високо равнище в Прага за Източното партньорство, с което са поели ангажимент към „принципите на международното право и на фундаментални ценности, включително демокрацията, върховенството на закона и зачитането на човешките права и основни свободи“;
1. Отново припомня, че Европейският съюз и други международни институции многократно са призовавали органите на Беларус да премахнат смъртното наказание;
 2. Подчертава факта, че това необратимо, жестоко, нечовешко и унижително наказание, което нарушава правото на живот, е неприемливо; изразява съжаление по повод на продължаващия неуспех на органите на Беларус да предприемат каквито и да е осезаеми стъпки за премахване на смъртното наказание или за незабавно въвеждане на мораториум върху него;
 3. Осъжда смъртните присъди, постановени срещу г-н Kavalyou и г-н Kanavalau, и призовава настоятелно Александър Лукашенко да помилва двамата мъже и да установи мораториум върху всички смъртни присъди и екзекуции с оглед премахване на смъртното наказание от наказателната система, като ратифицира Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, в съответствие с международните стандарти;
 4. Призовава компетентните органи в Беларус да извършат пълно, справедливо и безпристрастно разследване на изложените твърдения по този въпрос, и да осигурят истинска справедливост за жертвите на тези грозни терористични актове;
 5. Настоятелно призовава Съвета и Комисията да използват всички налични инструменти на дипломатията и помощта за сътрудничество, за да работят за премахване на смъртното наказание в Беларус;
 6. Призовава страните от Източното партньорство и Русия да настояват за въвеждане на мораториум върху смъртното наказание в Беларус;

7. Силно насърчава гражданското общество в Беларус и неправителствените организации да работят за премахване на смъртното наказание;
8. Призовава органите на Беларус да възобновят започнатата през 2010 г. дейност на парламентарната работна група за смъртното наказание, да приведат националното законодателство в съответствие със задълженията на страната по международни договори за правата на човека и да осигурят безусловното спазване на международно признатите стандарти за провеждане на справедлив процес;
9. Призовава органите на Беларус да издигнат ролята и дейността на съдебната власт в Беларус без намеса или оказване на натиск от страна на изпълнителната власт, да изпълняват препоръките на специалния докладчик на ООН относно независимостта на съдиите и адвокатите, да осигуряват подходяща публичност на съдебния процес и да спазват ангажиментите, поети в рамките на човешкото измерение на ОССЕ, особено в областта на правовата държава;
10. Осъжда непрекъснатото преследване на защитници на правата на човека и на членове на демократичната опозиция, както и тормоза, упражняван по политически причини над активисти от гражданското общество и независимите медии в Беларус; изисква незабавното освобождаване на всички лица, осъдени по политически причини, които са лишени от свобода или са подложени на други форми на наказание, включително на Ales Bialiatski, председател на Центъра за правата на човека „Вясна“ и заместник-председател на Международната федерация за правата на човека;
11. Изисква безусловното незабавно освобождаване на всички политически затворници; приветства решението на Съвета по външни работи на ЕС от 23 януари 2012 г. да разшири критериите за санкции, което ще даде възможност за определяне в бъдеще на лицата, отговорни за сериозни нарушения на правата на човека или за репресии над гражданското общество и демократичната опозиция в Беларус, и отново заявява, че не може да бъде постигнат напредък в диалога между ЕС и Беларус, без да бъде налице напредък от страна на Беларус по отношение на демокрацията, правата на човека и правовата държава, както и преди да са освободени безусловно всички политически затворници и техните граждански права са напълно възстановени, като сред тях са двамата бивши кандидати за президент Mikalai Statkevich и Andrei Sannikau, ръководителите на предизборните кампании на кандидатите за президент на демократичната опозиция, Pavel Seviarynets и Dzmitry Bandarenka, и Syarhey Kavalenka, политически затворник, задържан за предполагаемо нарушение на домашен арест, който е провеждал продължителна гладна стачка, довела до критично влошаване на здравословното му състояние и застрашаваща пряко живота му;
12. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, правителството и парламента на Република Беларус, Съвета на Европа, както и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.